
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հռմի Պապի ուղերձը հայ ժողովրդին. «Գալիս եմ որպես ուխտագնաց՝
ըմպելու ձեր ժայռե հավատքի աղբյուրից».....10

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Արշակյան Գ.Մ. – Թուրք-հայկական հարաբերությունները Թուրքիայի
տարածաշրջանային քաղաքականության համատեքստում 1995-2001թթ..12

Կազարով Ս.Ս.(ՌԴ, ք.Դոնի Ռոստով) – Դոնի Նախիջևանի
տնտեսական կացությունը 1916-1919 թթ.....27

Բրուտյան Մ.Ա. – Զմյուռնիայի հայկական և հունական համայնքները
XIX դարում35

Ստեփանյան Է.Տ. – Ամերիկահայ հնչակյան մամուլի պատմությունից
(«Վերածնունդ», Բոստոն, 1918-1920 թթ.)47

Խուդանյան Հ.Հ. – Մենուայի առաջին արշավանքն Ադանիք իր
միանձնյա զահ բարձրանալու տարում.....61

Սիսոյան Գ.Վ. – Քաղաքական ընդդիմության ինստիտուտի առանձ-
նահատկությունները տարբեր մշակութային միջավայրերում.....72

Բազրատյան Բ.Ս. – Պատկամենտի ինստիտուտը պետականաշինության
գործընթացում80

ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Սաֆարյան Ա.Վ. – Թուրքական գյոքալիֆագիտության պատմությունից....86

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Փիլիսոփայան Տ.Ա. – Հանդուրժողականության արդի ըմբռնման
ակունքները. կրոնական հանդուրժողականություն.....94

ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ

Հակոբյան Լ.Տ. – Կարիերայի ուղղորդման ծառայությունների
Արևմուտքի փորձը և դրա կիրառելիության եզրերը ՀՀ բուհերում.....102

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Նազարյան Ն.Մ. – Ոստիկանի անձնային առանձնահատկությունների
և գործունեության անհամատեղելի գործոնների հարաբերակցությունը..109

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Թորոսյան Կ.Ա. – Ապրանքադրամական հարաբերությունների
զարգացումը և ազատ շուկայի ձևավորումը.....114

Հարությունյան Ա.Վ. – ՀՀ առևտրային բանկերի ներդրումային
գործունեության ֆինանսական արդյունքների վերլուծություն.....120

Խուրշուդյան Հ.Վ. – Տնտեսության տարածաշրջանային

զարգացման մրցունակությունը	127
ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ	
Կատվալյան Վ.Լ. –Հարակատար դերբայը Բայազետի և մերձավոր բարբառներում	132
Մոհամմադ Մալեք Մոհամմադի (ԻԻՀ, ք. Սպահան) –Ուսում- նասիրություններ միջին հայերենի բառարանագրական աշխատանքների վերաբերյալ.....	139
Մեսրոպյան Հ.Հ. –Կրոնակեղեցական բառերը գրաբարում և դրանց անցումը բարբառներին	152
Նիկողոսյան Գ.Վ. –Հայերենի անհայտ ծագման բառարմատների ստու- գաբանական վերլուծություն	165
Գալստյան Ա.Բ. –Խորհրդավոր նմանակի կերպարը Էդգար Պոյի ստեղծագործության մեջ	187
Սողոմոնյան Մ.Ռ. –Բարդաճանցավոր նորակազմ բաղադրությունները «Ազգ» շաբաթաթերթում (2015-2016 թթ.)	192
Մկրտումյան Ա.Ա. – Դարձվածային փոխառությունները և օտարաբանությունը ժամանակակից հայերենում	198
Ապրեսյան Ա.Գ. –Գրիգոր Նարեկացու «Մատենանոց բերդերգութեան» պոեմի թարգմանությունները	205
Ազրոյան Ռ.Հ. –Խուան Գոյթիսոլոն և իսպանական արձակի ավանդույթ- ները.....	213
Արամյան Ա.Գ. –Պարույր Սևակի վաղ շրջանի ստեղծագործությունը գրա- կան առնչությունների համատեքստում	220
Բախչինյան Դ.Վ. – Ձևաբանական իրողությունները Մ. Սարգսյանի արձակում.....	236
Հարությունյան Ա.Ս. –Աշուղ Ղունկիանոսի ստեղծագործությունները ուշ միջնադարյան հայ բանաստեղծության համատեքստում.....	243
Գրիգորյան Խ.Վ. –Եզրույթների թարգմանությունը հայ միջնադարյան աստվածաբանության մեջ	254
Մխիթարյան Ս.Մ. –Ոսկան Երևանցին որպես տպագրիչ	263
ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	
Խզմալյան Ա.Է. – «Վերապրումի» սկզբունքն իրականության վերարտադրության համատեքստում	274
Հակոբյան Ա.Հ. – Իմպրեսիոնիզմի արձագանքները ֆրանսահայ ծովանկարիչների ստեղծագործություններում	281
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ	
Մանուկյան Ն.Հ. – Տնտեսության նոր հնարավորություններ՝ հիմնված «մեծաձավալ տվյալների» վրա	290

ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՏԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Բարխուդարյան Վ.Բ., Խառատյան Ա.Ա. – Ժամանակակից փիլիսոփայական աշխատությունների մի շարքի մասին	297
---	------------

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Համբարձումյան Վ.Վ. – Երիտասարդաց քրիստոնեական ընկերակցության աշխատակից Ս.Ֆ.Հ. Քրաթերնի հաշվետվությունը Մարաշի պաշարման մասին (20.I–11.II.1920)	304
---	------------

ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆՆԵՐ

Խառատյան Ա.Ա. – Հովհաննիսյան Ն., Քրդերի մասնակցությունը հայերի ցեղասպանությանը: Քրդական գործուն Արևմտյան Հայաստանի հարցի լուծման հայկական հայեցակարգում	320
Ասատրյան Ա.Գ. – Մարգարիտա Ռուխլյան, Վարդան Աճեմյանի հնչյունի թատրոնը	325
Եղիազարյան Ա.Կ. – Մասունցի Դավիթ: Հայկական էպոսի ըննական ուսումնասիրություններ	328
Կիրակոսյան Մ.Ա., Արտեմյան Լ.Ռ. – Արարատ Աղապյան, Աննա Ասատրյան, Հայ-ռուսական գեղարվեստական առնչությունների պատմությունից. Սանկտ Պետերբուրգ (XIX դար–XX դարի սկիզբ)	336
ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՆՆԵՐԸ	
Սուվարյան Յու.Մ., Ասատրյան Ա.Գ. – Արարատ Աղապյան. նվիրում հայ կերպարվեստի ուսումնասիրությանը	345

СОДЕРЖАНИЕ

Приветствие Папы Римского, обращенное к армянскому народу – "Иду к Вам как паломник, дабы испытать воду из родника Вашей непреклонной веры"	10
ИСТОРИЯ И ПОЛИТОЛОГИЯ	
Аршакян Г.М. – Турецко-армянские отношения в контексте региональной политики Турции в 1995-2001 гг.	12
Казаров С.С. (РФ, г. Ростов-на-Дону) – Экономическое положение Нахичевани -на-Дону в 1916-1919 гг.	27
Брутян М.А. – Армянская и греческая общины Смирны в XIX веке	35
Степанян Э.Т. – Из истории американо-армянской периодической печати гнчакистов ("Верацнунтюн", Бостон, 1918-1920гг.)	47
Худанян А.О. – Первая военная кампания Менау в Алдзник в год его единоличного воцарения на престол	61
Мхоян Г.В. – Особенности института политической оппозиции в различных культурных средах	72
Багратян Б.С. – Институт парламента в процессе становления государственности ..	80
ВОСТОКОВЕДЕНИЕ	
Сафарян А.В. – Из истории турецкого гекалповедения	86

ФИЛОСОФИЯ И ПРАВО

Пирумян Т.А. – Истоки современного понимания толерантности: религиозная толерантность	94
---	----

СОЦИОЛОГИЯ

Акопян Л.Т. – Опыт западных стран в профессиональной ориентации в сфере карьеры и его применение в вузах РА	102
---	-----

ПСИХОЛОГИЯ

Назарян Н.М. – Соотношение личностных особенностей и несовместимых факторов деятельности полицейского	109
---	-----

ЭКОНОМИКА

Торосян К.А. – Развитие товарно-денежных отношений и формирование свободного рынка	114
Арутюнян А.В. – Анализ финансовых результатов инвестиционной деятельности торговых банков РА	120
Хуршудян А.В. – Конкурентоспособность регионального развития экономики	127

ФИЛОЛОГИЯ

Катвалян В.Л. – Результативное причастие в Баязетском и близких ему диалектах	132
Мохаммад Малек Мохаммади (ИРИ, г. Исфаган) – Исследования по лексикографии среднеармянского языка	139
Месропян А.О. – Церковно-религиозная лексика грабара в армянских диалектах	152
Никогосян Г.В. – Этимологический анализ армянских корней неизвестного происхождения	165
Галстян А.Р. – Образ таинственного двойника в творчестве Эдгара По	187
Согомонян М.Р. – Использование сложно-производных неологизмов на страницах еженедельника "Азг" (2015-2016 гг.)	192
Мкртумян А.А. – Фразеологические заимствования и варваризмы в современном армянском языке	198
Апресян А.Г. – Переводы "Книги скорбных песнопений" Григора аркаки	205
Азроян Р.А. – Хуан Гойтисоло и традиции испанской прозы	213
Арамян А.Г. – Раннее творчество Паруйра Севака в контексте литературных связей	220
Бахчинян Д.В. – Морфологические особенности прозы М. Сарксяна	236
Арутюнян А.С. – Творчество ашуга Гункианоса в контексте армянской поэзии позднего ренессанса	243
Григорян Х.В. – Перевод терминов в средневековом армянском богословии	254
Мхитарян С.М. – Воскан Ереванци как книгопечатник	263

КУЛЬТУРА И ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

Хзмалян А.Э. – Принцип "переживания" в контексте отображения	
--	--

<i>реальности</i>	274
Акопян А.Г. – <i>Отражение импрессионизма в творчестве французских художников-маринистов армянского происхождения</i>	281
ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ	
Манукян Н.А. – <i>Новые возможности экономики на основе "больших данных"</i>	290
КРИТИКА И БИБЛИОГРАФИЯ	
Бархударян В.Б., Харатян А.А. – <i>Об одной серии современных философских работ</i>	297

ПУБЛИКАЦИИ

Амбарцумян В.В. – <i>Отчет сотрудника Ассоциации молодых христиан С.Ф. Кратерна о взятии Мараша (20.I–11.II.1920)</i>	304
--	-----

РЕЦЕНЗИИ

Харатян А.А. – <i>Оганесян Н., Участие курдов в геноциде армян. Курдский фактор в армянской концепции решения вопроса Западной Армении</i>	320
Асатрян А.Г. – <i>Маргарита Рухкян, Театр звука Вардана Аджемяна</i>	325
Егиазарян А.К. – <i>Давид Сасунский. Критические исследования по армянскому эпосу</i>	328
Киракосян М.А., Артемьян Л.Р. – <i>Арагат Агасян, Анна Асатрян, Из истории армяно-русских художественных связей: Санкт-Петербург (XIX век-начало XX века)</i>	336

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Суварян Ю.М., Асатрян А.Г. – <i>Арагат Агасян: жизнь, посвященная исследованию армянского изобразительного искусства</i>	345
---	-----

CONTENTS

Greeting of the Pope, addressed to the Armenian people: "I come to you as a pilgrim, in order to drink water from the spring of your adamant faith"	10
--	----

HISTORY AND POLITICAL SCIENCE

G. Arshakyan – <i>Turkish-Armenian Relations in the Context of Turkey' s Regional Policy in 1995-2001</i>	12
S. Kazarov (RF, Rostov-on-Don) – <i>The Economic Situation in Nakhichevan-on-Don in 1916-1919</i>	27
M. Brutyan – <i>Armenian and Greek Communities in Smyrna in XIX century</i>	35
E. Stepanyan – <i>From the American-Armenian Hinchakyan Press History ("Veratsnutyun", Boston, 1918-1920)</i>	47
H. Khudanyan – <i>Menua's First Military Campaign to Aghdznik in the Year of His Sole Enthronement</i>	61
G. Mkhoyan – <i>The Features of Political Opposition Institute in Different Cultural Environments</i>	72
B. Bagratyan – <i>Institute of Parliament in the Process of State-building</i>	80

A. Safaryan – <i>From the History of Gökalp Studies in Turkey</i>	86
PHILOSOPHY AND LAW	
T. Pirumyan – <i>Sources of Contemporary Perception of Tolerance: Religious Tolerance</i>	94
SOCIOLOGY	
L. Hakobyan – <i>The Experience of the Western Countries in the Field of Career Guidance Services and its Application in the Higher Education Institutions of the RA</i>	102
PSYSHOLOGY	
N. Nazaryan – <i>The Correlation of Personal Characteristics and Incompatible Factors of the Professional Activity of Police Officers</i>	109
ECONOMICS	
K. Torosyan – <i>Goods-money Relations Development and Free Market Formation</i>	114
A. Harutyunyan – <i>Analysis of the Financial Results of the Investment Activities of the Commercial Banks of the RA</i>	120
H. Khurshudyan – <i>The Competitiveness of the Regional Development of Economy</i>	127
PHILOLOGY	
V. Katvalyan – <i>Efficient Participle in Bayazet and Close to it Dialects</i>	132
Mohammad Malek Mohammadi (IRI, Isfahan) – <i>Lexicographic Researches on the Medieval Armenian Language</i>	139
A. Mesropyan – <i>The Religious-Ecclesiastic Words of the Old Armenian Language in Dialects</i>	152
G. Nikoghosyan – <i>Etymological Analysis of the Armenian Roots of the Unknown Origin</i>	165
A. Galstyan – <i>The Image of Mysterious Counterpart in the Works of Edgar Poe</i> ..	187
M. Soghomonyan – <i>The Use of Newly-formed Compounds on the Pages of the Weekly "Azg" (2015-2016)</i>	192
A. Mkrtumyan – <i>Phraseological Loanwords and Barbarisms in Modern Armenian Language</i>	198
A. Apresyan – <i>Translations of Grigor Narekatsi's "The Book of Lamentations"</i> ..	205
R. Azroyan – <i>Juan Goytisolo and Spanish Prose Traditions</i>	213
A. Aramyan – <i>Early Works of Paruyr Sevak in the Context of Literary Relations</i> ..	20
D. Bakhchinyan – <i>Morphological Features of Prose of M. Sargsyan</i>	236
A. Harutyunyan – <i>Ashugh Ghunkianos Creation in the Context of the Armenian Poetry of the Late Middle Ages</i>	243
Kh. Grigoryan – <i>Translation of Terms in the Medieval Armenian Theology</i>	254
S. Mkhitaryan – <i>Voskan Yerevantsi as a Typographer</i>	263
CULTURE AND ART HISTORY	
A. Khzmalyan – <i>The Principle of Experience in the Context of Imitation of Reality</i>	274
A. Hakobyan – <i>The Reflection of Impressionism in the Creation by</i>	

<i>French Maritime Artists of the Armenian Origin</i>	281
INFORMATION TECHNOLOGY	
N. Manukyan – <i>New Opportunities for Data-driven Economics</i>	290
CRITICIZM AND BIBLIOGRAPHY	
V. Barkhudaryan, A. Kharatyan – <i>On a Series of Modern Philosophical Works</i>	297
PUBLICATIONS	
V. Hambardzumyan – <i>Extracts from the Diary of YMCA Secretary Crathern Concerning the Siege in Marash (20.I–11.II.1920)</i>	304
LITERARY REVIEWS	
A. Kharatyan –Hovhannisyan N., <i>Participation of Kurds in the Genocide of the Armenians: Kurdish Factor in the Armenian Concept of the Resolution to the Question of Western Armenia</i>	320
A. Asatryan –Margarita Rukhkyan, <i>The Theatre of Sound of Vardan Ajemyan</i> ...	325
A. Eghiazaryan –David of Sassoun. <i>Critical Studies on the Armenian Epic</i>	328
M. Kirakosyan, L. Artemyan –Ararat Aghasyan, Anna Asatryan, <i>From the History of the Armenian-Russian Artistic Relations: Saint Petersburg (XIX century – early XX century)</i>	336
OUR JUBILEES	
Yu. Suvaryan, A. Asatryan –Ararat Aghasyan: <i>a Life Dedicated to the Study of the Armenian Fine Arts</i>	345

Հայերեն բաժնի խմբագիրներ՝

Մելանիա Միքայելյան

Մեղա Քուփեյան

Редакторы армянского отдела –Меланья Микаелян

Седа Купелян

Համակարգչային ձևավորումը և էջադրումը՝ Արմինե Պետրոսյան

Компьютерный дизайн и пагинация – Армине Петросян

Հրատ. պատվեր N 714

Ստորագրված է տպագրության 17.VIII.2016 թ.:

Տպագրական 22 մամուլ: Տպաքանակը՝ 200:

ՀՀ ԳԱԱ տպարան, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24:

Խմբագրության հասցեն՝ 0019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24 գ:

Հեռ.՝ 564180, 581902:

Подписано к печати 17. VIII.2016 г.

22 печатных листа. Тираж – 200. Типография НАН РА,

Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24.

Адрес редакции: 0019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24г

Тел. 564180, 581902

Հանդեսի պաշտոնական կայքէջը՝ <http://lraber.sci.am>

Հանդեսի էլեկտրոնային հասցեն՝ lraber@sci.am

Официальный сайт журнала: <http://lraber.sci.am>

Электронная почта журнала: lraber@sci.am